

DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

6. oktober 2005 *

I sag C-276/03 P,

angående en appel i henhold til artikel 56 i Domstolens statut, iværksat den 24. juni 2003,

Scott SA, Saint-Cloud (Frankrig), ved J. Lever, QC, barrister G. Peretz, solicitors A. Nourry, R. Griffith og M. Papadakis, og med valgt adresse i Luxembourg,

appellant,

de øvrige parter i appelsagen:

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved J. Flett, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt i første instans,

* Processprog: engelsk.

Den Franske Republikx,

intervenient i første instans,

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, P. Jann (refererende dommer), og dommerne N. Colneric, K. Schiemann, E. Juhász og E. Levits,

generaladvokat: F.G. Jacobs

justitssekretær: ekspeditionssekretær M.-F. Contet,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 3. februar 2005,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 14. april 2005,

afsagt følgende

Dom

- 1 Selskabet Scott SA (herefter »Scott«) har indgivet appel med påstand om annullation af dommen afsagt af De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans den 10. april 2003 (sag T-366/00, Scott mod Kommissionen, Sml. II, s. 1763, herefter

»den anfægtede dom«), ved hvilken Retten ikke tog Scotts påstand om delvis annullation af Kommissionens beslutning 2002/14/EF af 12. juli 2000 om den statsstøtte, Frankrig har iværksat til fordel for Scott Paper SA/Kimberly-Clark (EFT L 12, s. 1, herefter »den anfægtede beslutning«), til følge, for så vidt som sagen støttedes på, at Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber havde overtrådt artikel 15 i Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 af 22. marts 1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af EF-traktatens artikel 93 (EFT L 83, s. 1).

Retsforskrifter

- 2 Artikel 15 i forordning nr. 659/1999 har følgende ordlyd:

»1. Kommissionens beføjelser til at kræve tilbagebetaling af støtte forældes efter ti år.

2. Forældelsesfristen løber fra det tidspunkt, hvor den ulovlige støtte tilkendes støttemodtageren, enten som individuel støtte eller under en støtteordning. Enhver foranstaltning, der træffes af Kommissionen eller af en medlemsstat efter opfordring fra Kommissionen angående den ulovlige støtte, afbryder denne frist. Efter hver afbrydelse begynder forældelsesfristen forfra. Forældelsesfristen suspenderes i det tidsrum, hvor Kommissionens beslutning er genstand for en verserende sag for De Europæiske Fællesskabers Domstol.

3. Enhver støtte, for hvilken forældelsesfristen er udløbet, anses for at være eksisterende støtte.»

Sagens faktiske omstændigheder

- 3 Det fremgår af punkt 12 og 13 i den anfægtede beslutning såvel som præmis 1-10 og 13-19 i den anfægtede dom, at sagens faktiske omstændigheder i det væsentlige er følgende:
- 4 I 1969 opkøbte det amerikanske selskab Scott Paper Company den franske virksomhed Bouton Brochard og oprettede derefter et særskilt selskab, Bouton Brochard Scott SA (herefter »Bouton Brochard Scott«), som overtog Bouton Brochards aktiviteter.
- 5 I 1986 besluttede Bouton Brochard Scott at opføre en fabrik i Frankrig og valgte med henblik herpå en grund i departementet Loiret i industriområdet La Saussaye.
- 6 Den 31. august 1987 indrømmede bystyret i Orléans og nævnte departement Bouton Brochard Scott visse fordele. Dels solgte disse myndigheder Bouton Brochard Scott en grund på 48 ha beliggende i det nævnte industriområde under gunstige vilkår. Dels forpligtede myndighederne sig til at beregne vandaflædningsafgiften efter en ligeså fordelagtig sats.

- 7 Bouton Brochard Scott blev til Scott i november 1987.
- 8 I januar 1996 blev sidstnævnte selskab købt af Kimberly-Clark Corporation.
- 9 I januar 1998 annoncerede Kimberly-Clark Corporation, at den agtede at lukke fabrikken. Fabrikkens aktiver, dvs. grunden og papirfabrikken, blev købt af Procter & Gamble i juni 1998.
- 10 Som følge af en klage anmodede Kommissionen ved skrivelse af 17. januar 1997 Den Franske Republik om oplysninger vedrørende de ovennævnte fordele. Heraf fulgte en korrespondance med medlemsstatens myndigheder.
- 11 Den 20. maj 1998 besluttede Kommissionen at indlede den i EF-traktatens artikel 93, stk. 2, fastsatte procedure (efter ændring artikel 88, stk. 2, EF) og underrettede medlemsstaten herom ved skrivelse af 10. juli 1998. Skrivelsen blev offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* den 30. september 1998 (EFT C 301, s. 4).
- 12 Den samme dag som offentliggørelsen af skrivelsen underrettede de franske myndigheder Scott telefonisk om denne beslutning om at indlede proceduren.
- 13 Den 12. juli 2000 vedtog Kommissionen den anfægtede beslutning, hvori Kommissionen erklærede den statsstøtte i form af favørprisen for grunden og favørsatsen for vandafledningsafgiften, som Den Franske Republik havde bevilget Scott, for uforenelig med fællesmarkedet, og pålagde medlemsstaten at tilbagesøge den.

Retsforhandlingerne ved Retten og den anfægtede dom

- 14 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 30. november 2000 anlagde Scott sag mod den anfægtede beslutning med påstand om delvis annullation af beslutningen.
- 15 Den Franske Republik intervenerede i sagen til støtte for Scotts påstande.
- 16 På selskabets anmodning besluttede Retten at tage stilling til anbringendet vedrørende overtrædelse af artikel 15 i forordning nr. 659/1999, inden de øvrige anbringender i sagen blev gennemgået.
- 17 Scotts anbringende var udformet i to led, idet det gjordes gældende, at
- Kommissionen har overtrådt førnævnte artikel 15, da den antog, at forældelsesreglen kunne afbrydes ved en foranstaltning, som ikke blev meddelt modtageren af den ulovlige statsstøtte, nemlig begæringen om oplysninger den 17. januar 1997, eller alternativt
 - Kommissionen har overtrådt samme artikel 15, da den antog, at forældelsesreglen kunne afbrydes ved en foranstaltning, som blev vedtaget og meddelt efter udløbet af denne frist, nemlig beslutningen af 20. maj 1998 om at indlede proceduren.

- 18 I den anfægtede dom tog Retten ikke Scotts påstande til følge, for så vidt som de var baseret på overtrædelse af artikel 15 i forordning nr. 659/1999, men den besluttede i øvrigt at fortsætte sagen.
- 19 Retten har i afventning af nærværende dom besluttet at udsætte sagen Scott mod Kommissionen (sag T-366/00) og sagen Département du Loiret mod Kommissionen (sag T-369/00), hvorunder der også er nedlagt påstand om annullation af den anfægtede beslutning.

Parternes påstande for Domstolen

- 20 Scott har nedlagt følgende påstande:

- Den anfægtede dom ophæves.
- Artikel 2 i den anfægtede beslutning ophæves, for så vidt som den vedrører støtte i form af en favørpris for en grund.
- Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger i begge instanser.

21 Kommissionen har nedlagt påstand om,

- at sagen forkastes i sin helhed eller, såfremt Domstolen tager en del af appellen til følge:

- at sagen hjemvises til fornyet behandling ved Retten, eller

- frifindelse ved Retten, for så vidt som sagen vedrører anbringenderne om tilsidesættelse af artikel 15 i forordning nr. 659/1999.

Om appellen

Parternes argumenter og den anfægtede dom

22 Scott har til støtte for appellen i det væsentlige gjort et enkelt anbringende gældende, nemlig at Retten har fortolket artikel 15 i forordning nr. 659/1999 fejlagtigt, da den antog, at forældelsesfristen kunne afbrydes ved en foranstaltning, som ikke blev meddelt støttemodtageren, nemlig ved begæringen om oplysninger af 17. januar 1997.

23 Retten fandt således i præmis 58-60 i den anfægtede dom, at den omstændighed alene, at modtageren af støtten ikke havde kendskab til den af Kommissionen over

for den berørte medlemsstat fremsatte begæring om oplysninger, ikke fratager denne dens retsvirkning for så vidt angår den i artikel 15 i forordning nr. 659/1999 fastsatte forældelsesfrist. Der er ved bestemmelsen indført en fast forældelsesfrist, som finder anvendelse uden forskel over for den berørte medlemsstat og tredjemænd. Derudover udspilles proceduren efter traktatens artikel 93, stk. 2, hovedsagelig mellem Kommissionen og den pågældende medlemsstat, hvorved de berørte parter, herunder støttemodtageren, har ret til at blive holdt underrettet og at få lejlighed til at gøre deres argumenter gældende. De berørte parter spiller nemlig i det væsentlige en rolle som »oplysningskilde« for Kommissionen. Kommissionen er imidlertid ikke forpligtet til at underrette potentielt berørte parter, herunder støttemodtageren, om de foranstaltninger, som den træffer vedrørende en ulovlig støtte inden iværksættelsen af den administrative procedure i traktatens artikel 93, stk. 2.

24 Retten tilføjede i præmis 61 i den anfægtede dom, at modtageren af en støtte, der ikke er anmeldt, såsom i det foreliggende tilfælde, ikke kan have nogen berettiget forventning om støttens lovlighed. Endvidere blev det i samme doms præmis 62 fastslået, at modtageren af en sådan støtte inden ikrafttræden af forordning nr. 659/1999 ikke kunne påberåbe sig retssikkerhedshensyn over for forældelsen af muligheden for at tilbagesøge støtten, og følgelig, at afbrydelsen af forældelsesfristen inden ikrafttrædelsen af forordningen derfor ikke berører støttemodtageren dennes retssikkerhed.

25 Det fremgår dog ifølge Scott såvel af ordlyden, navnlig ordene »foranstaltning, der træffes [...] af en medlemsstat efter opfordring fra Kommissionen«, som formålet med artikel 15 i forordning nr. 659/1999, at kun en foranstaltning, som er meddelt støttemodtageren kan afbryde forældelsesfristen over for denne, uagtet om dette medfører andre forældelsesfrister over for diverse berørte parter. I denne henseende har Scott gjort gældende, at det er af mindre betydning, at støttemodtageren inden for rammerne af den i henhold til traktatens artikel 93, stk. 2, iværksatte procedure kun anses for at være en »oplysningskilde«, at Kommissionen ikke er forpligtet til at underrette støttemodtageren om iværksættelsen af en afbrydelsesforanstaltning, at støttemodtageren ikke kan have en berettiget forventning om lovligheden af den ulovlige støtte, samt at nævnte forordning ifølge Scott endnu ikke var trådt i kraft ti år efter udbetalingen af den pågældende støtte.

Domstolens bemærkninger

- 26 Det skal bemærkes, at der i artikel 15 i forordning nr. 659/1999 er fastsat en forældelsesfrist på ti år, som løber fra det tidspunkt, hvor den ulovlige støtte tilkendes støttemodtageren. Efter ordlyden af stk. 2, andet punktum, afbryder »enhver foranstaltning, der træffes af Kommissionen eller af en medlemsstat efter opfordring fra Kommissionen angående den ulovlige støtte, [...] denne frist«.
- 27 Selv om denne bestemmelse da også indeholder en dobbelt henvisning til »[e]nhver foranstaltning, der træffes af Kommissionen« og »efter opfordring fra Kommissionen«, kan dette dog ikke betyde, at en begæring om oplysninger, der af denne institution rettes til medlemsstaten, kun kan udgøre en »foranstaltning, der træffes af Kommissionen«, såfremt støttemodtageren er underrettet herom. Som generaladvokaten har anført i punkt 87-90 i forslaget til afgørelse, kan den dobbelte henvisning dels forklares ved en forglemmelse fra lovgivers side, som tilsyneladende uden at være opmærksom på de formelle forskelle har gengivet ordlyden af artikel 2 i Rådets forordning (EØF) nr. 2988/74 af 26. november 1974 om forældelse af adgangen til at pålægge økonomiske sanktioner inden for Det Europæiske Fællesskabs transport- og konkurrenceret og af adgangen til tvangsfuldbyrdelse af disse sanktioner (EFT L 319, s. 1). Dels kan det ikke udelukkes, at en »opfordring fra Kommissionen« i visse tilfælde ikke nødvendigvis og samtidig udgør en »foranstaltning, der træffes af Kommissionen«. Endelig, som generaladvokaten har anført i punkt 91 i forslaget til afgørelse, tillader forordning nr. 659/1999, at der eventuelt findes flere (successive) afbrydelsesforanstaltninger, eftersom det i artikel 15 er fastsat, at enhver afbrydelse får forældelsesfristen til at løbe igen.
- 28 Ordlyden af artikel 15 i forordning nr. 659/1999 angiver således ikke på nogen måde, om der eventuelt eksisterer en betingelse om, at støttemodtageren skal underrettes, for at forældelsesfristen afbrydes.

29 Det skal dog undersøges, om en sådan betingelse følger af formålet med artikel 15.

30 I denne henseende følger det af 14. betragtning til forordning nr. 659/1999, at der af hensyn til retssikkerheden bør fastsættes en forældelsesfrist på ti år for ulovlig støtte, således at der ikke kan påbydes tilbagebetaling efter udløbet af denne frist. Forældelsesfristen har således navnlig til formål at beskytte visse af de berørte parter, bl.a. medlemsstaten og støttemodtageren.

31 Disse parter har således faktisk en praktisk interesse i at blive underrettet om de af Kommissionen truffene foranstaltninger, som kan afbryde forældelsen.

32 Denne praktiske interesse kan dog ikke medføre, at anvendelsen af artikel 15, stk. 2, andet punktum, i forordning nr. 659/1999 er betinget af, at disse foranstaltninger meddeles støttemodtageren.

33 Den i traktatens artikel 93, stk. 2, fastsatte procedure udspilles hovedsagelig mellem Kommissionen og den pågældende medlemsstat. Den indledes over for denne medlemsstat og ikke støttemodtagere (jf. i denne retning dom af 24.9.2002, forenede sager C-74/00 P og C-75/00 P, Falck og Acciaierie di Bolzano mod Kommissionen, Sml. I, s. 7869, præmis 81 og 83).

- 34 Retspraksis har ganske vist anerkendt, at støttemodtageren har visse processuelle rettigheder. Disse rettigheder har dog til formål, at støttemodtageren får lejlighed til at give oplysninger til Kommissionen og fremføre sine argumenter. Rettighederne tildeler ikke modtageren partstatus i proceduren.
- 35 Selv om det således antages, at partstatus kunne berettige en oplysningspligt, er det tilstrækkeligt at bemærke, at støttemodtageren ikke har denne status.
- 36 Henset til ovenstående har Retten ikke foretaget en ukorrekt fortolkning af forordning nr. 659/1999 ved at antage, at forældelsesfristen kunne afbrydes ved en foranstaltning, som ikke blev meddelt støttemodtageren, nemlig begæringen om oplysninger af 17. januar 1997.
- 37 Hverken den omstændighed, at støttemodtageren ikke har kunnet have en berettiget forventning om støttens lovlighed, eller at forordning nr. 659/1999 ti år efter støttens udbetaling endnu ikke var trådt i kraft, udgør nødvendige led i begrundelsen for denne fortolkning. Disse konstateringer rækker ikke ved fortolkningens velbegrundethed.
- 38 Derfor må anbringendet forkastes. Appellen må følgelig forkastes.

Sagens omkostninger

- ³⁹ I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, der finder anvendelse i appelsagen i medfør af procesreglementets artikel 118, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. I medfør af procesreglementets artikel 69, stk. 5, tredje led, bærer hver part sine egne omkostninger, hvis der ikke er nedlagt påstand om sagens omkostninger. Da Kommissionen ikke har nedlagt påstand om, at det pålægges Scott at betale sagens omkostninger, bærer hver part sine egne omkostninger.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Første Afdeling):

- 1) Appellen forkastes.**
- 2) Scott SA og Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber bærer deres egne omkostninger.**

Underskrifter